

PËRMBLEDHJE JOTEKNIKE E RAPORTIT TË VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS

EMËRTIMI I PROJEKTIT:

PRODHIM PIJESH ALKOOLIKE (VERË)

VENDODHJA:

**QARKU TIRANË, BASHKIA TIRANË, NJËSIA BASHKIAKE NR. 2, RRUGA
"TOMI KRISTO", NDËRTESE NR.36, HYRJA NR.2.**

Emertimi sipas Ligjit nr. 10448, date 14.07.2011 Per Lejet e Mjedisit", i ndryshuar:
Pika 7.7.h. Prodhim i alkoolit dhe pijeve alkoolike duke përfshirë fabrikat e birrës,
Leje Mjedisit tipi B.

Kërkues:

Subjekti "Rezart Alimani" Person Fizik

Ky raport i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis u hartua nga Studio:
"GREEN Solution"

Laert Shehu

Vanina Latifi

Eksperte Mjedisit

Janar, 2017

TABELA:

STRUKTURA E RENDITJES DHE INFORMACIONIT QË PËRMBAN RAPORTI I VNM

Hyrje

1. INFORMACION PËR QËLLIMIN E VNM DHE METODIKËN E ZBATUAR.....	4
2. PËRSHKRIMI I MBULESËS BIMORE TË SIPËRFAQES KU PROPOZOHET TË ZBATOHET PROJEKTI.....	5
3. INFORMACION PËR PRANINË E BURIMEVE UJORE NË SIPËRFAQEN E KËRKUAR NGA PROJEKTI DHE NË AFËRSI TË SAJ.	7
4. IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME NEGATIVE NË MJEDIS.....	19
5. PËRSHKRIM I SHKARKIMEVE TË MUNDSHME NË MJEDIS.....	20
6. INFORMACIONI PËR KOHËZGJATJEN E MUNDSHME TË NDIKIMEVE NEGATIVE.....	21
7. SHTRIRJA HAPËSINORE E NDIKIMIT NEGATIV NË MJEDISIN E ZONËS.....	21
8. REHABILITIMI I MJEDISIT TË NDIKUAR DHE MUNDËSIA E KTHIMIT TË TIJ NË GJENDJEN E MËPARSHME.	22
9. MASAT E MUNDSHME PËR SHMANGIEN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS.....	22
10. NDIKIMET E MUNDSHME NË MJEDISIN NDËRKUFITAR.	22

Harta topografike e rajonit. Nomenklatura e Hartes ne shkalle 1:2500 (K-34-100-(12-A))

Koordinatat ne sistemin: Gaus-Krüge		
Nr.	Koordinatat Y	Koordinatat X
1	4403478.11	4577534.67
2	4403462.15	4577516.76
3	4403474.62	4577508.54
4	4403489.01	4577526.92

1. INFORMACION PËR QËLLIMIN E VNM DHE METODIKËN E ZBATUAR

Përshkrimi qëllimit dhe objektivave të VNM

Ky Raport i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis, është hartuar bazuar në legjislacionin mjedisor për VNM dhe ka për qëllim që të parashikojë, identifikojë, vlerësojë dhe parandalojë ose minimizojë ndikimin në mjedis të projektit.

Procedura e vlerësimit të ndikimit në mjedis përfshin:

- a) procesin paraprak të vlerësimit të ndikimit në mjedis;
- b) procesin e thelluar të vlerësimit të ndikimit në mjedis.

Dokumenti bazë ku mbështetet procesi i VNM-së, është raporti i vlerësimit të ndikimit në mjedis, i cili, në varësi të ndikimeve të mundshme të projektit mund të jetë:

- a) raporti paraprak i VNM-së për projektet e shtojcës II të ligjit Nr. 10440, date 07.07.2011;
- b) raporti i thelluar i VNM-së për projektet e shtojcës I të ligjit Nr. 10440, date 07.07.2011;

Objektivat afatshkurter të VNM janë:

- Permiresim nga pikepamja mjedisore të projektit të propozuar;
- Siguron që burimet natyrore janë përdorur në mënyrën e duhur dhe me efikasitet;
- Siguron që është përzgjedhur alternativa më e mirë e vendodhjes së projektit.
- Siguron që janë marrë në konsideratë teknikat më të mira të Disponueshme të teknologjive të propozuar për tu aplikuar.
- Identifikon masat e duhura për zvogelimin e ndikimeve të mundshme potenciale të projektit të propozuar;
- Mundëson informimin e vendim-marrësve, duke gjykuar në miratimin ose jo të projektit dhe kushteve që duhet të vendosen në aktin e miratimit.

Objektivat afatgjate të VNM janë:

- Siguron dhe mbron shëndetin e njeriut;
- Parashikon dhe parandalon ndryshimet/dëmtimet e pakthyeshme të mjedisit;
- Ndikon në mbrojtjen e burimeve natyrore, peisazhet e natyrës dhe komponentet perberes të ekosistemeve;
- Permireson aspektet sociale-ekonomike të projektit
- Ndihmon në realizimin e parimit të zhvillimit të qëndrueshëm të mjedisit.

Përshkrim i përmbledhur i kuadrit ligjor mjedisor dhe institucional që lidhet me projektin

Legjislacioni mjedisor është hartuar për të mbrojtur dhe parandaluar ndotjen dhe dëmtimin e komponenteve të veçante dhe të rëndësishme të mjedisit nga faktore të ndryshme, njerezore dhe natyrore. Nder ligjet me kryesore në lidhje me këtë projekt, mund të përmendim:

- Ligji Nr. 10431 datë 09.06. 2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”.
- Ligji Nr. 10440 datë 07.07. 2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”.
- Ligji Nr. 10448, date 14.07.2011 “Për Lejet e Mjedisit”.
- Ligji Nr. 10463 date 22.09.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”.
- Ligji Nr.8897 datë 16.05.2002, “Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja”, i ndryshuar.
- Ligji Nr.9587, datë 20.07.2006, “Për mbrojtjen e biodiversitetit”.
- Vendim Nr. 123, datë 17.2.2011 “Për menaxhimin e zhurmave”.

- Vendim Nr. 313, dt. 09.05.2012 “Per rregulloren e mbrojtjes se publikut nga shkarkimet ne mjedis”.
- Vendim Nr. 686, date 29.07.2015 “Per zhvillimin e procedures se Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis”.
- Vendim Nr. 247, datë 30.4.2014 “Për përcaktimin e rregullave, të kërkesave e të procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimarrjen mjedisore”.
- Vendim i KM nr. 419, datë 25.6.2014 Për miratimin e kërkesave të posaçme për shqyrtimin e kërkesave për leje mjedisi të tipave A, B dhe C, për transferimin e lejeve nga një subjekt te tjetri, të kushteve për lejet respektive të mjedisit, si dhe rregullave të hollësishme për shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri në lëshimin e këtyre lejeve nga QKL-ja.
- Udhëzim Nr. 8, dt.27.11.2007 “Per nivelet kufi te zhurmave”.

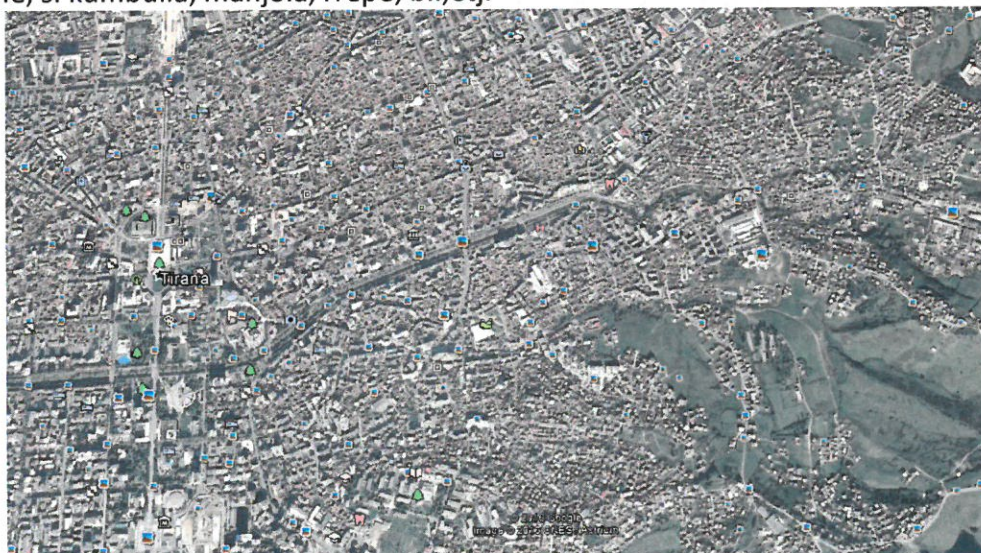
Sqarim:

Bazuar ne Ligjet e mbrojtjes se mjedisit, ky aktivitet, perfshihet ne listat e aktiviteve te cilat duhet te pajisen me leje mjedisore te tipit B, por nuk klasifikohet tek aktivitetet te cilat kane nevoje ti nenshtrohen procedures se VNM Paraprake apo te thelluar.

Vleresimi i Ndikimit ne Mjedis, hartohet per te informuar publikun dhe institucionet e mbrojtjes se mjedisit mbi ndikimet ne mjedis te aktivitetit.

2. PËRSHKRIMI I MBULESËS BIMORE TË SIPËRFAQES KU PROPOZOHET TË ZBATOHET PROJEKTI.

Aktiviteti ne vleresim eshte prodhim i pijeve alkoolike (veres) nepermjet metodes tradicionale, kjo pasi edhe kapaciteti eshte relativisht i vogel. Ky aktivitet, zhvillohet ne nje Ndertese Nr.36, Hyrja Nr.2, Rruga “Tomi Kristo”, Njësia Bashkiake Nr. 2, Bashkia Tiranë, Qarku Tiranë. Ndonese objekti nuk prek bimesine e zones, permendim se kjo zone karakterizohet nga terren fushor si dhe eshte e perbere nga toka bujqesore. Bimesia e rajonit te Tiranës eshte e llojit shkurre mesdhetare, tipike e zonave te mesdheut dhe klimes se rajonit. Bimesia e zones eshte ajo e pemeve dhe lulishteve te qytetit si ato te pedonales Rruges “Murat Toptani”, te Bulevardit Bajram Curri, te parkut Rinia, rrepe dhe bimesi barishtore, si edhe sheshi “Skenderbej”, lulishtja tek spitalet, lulishtja tek Sahati, mbrapa pallatit te Operas e rruget dytesore te cilat kane bimesi barishtore dhe peme te llojeve te ndryshme, si kumbulla, manjola, rrepe, bli,etj.

Informacion rreth bimesise dhe zonave te mbrojtura te rajonit.

Në Shqipëri, zonat e mbrojtura sidomos 10 vjeçarin e fundit, janë kthyer në një objekt të rëndësishëm pune të disa institucioneve të vendit, të cilat kanë synuar në evidentimin, ruajtjen, mirëmenaxhimin e përdorimin në mënyrë të qëndrueshme të tyre.

Aktualisht në Shqipëri zonat e mbrojtura përbëjnë rreth 10% të territorit. Ndonëse shpallja e tyre është bërë gradualisht ndër vite, duke filluar që në vitin 1940, deri në vitin 2002 ka munguar nje ligj mbi te cilin të mbeshtetet kategorizimi, ruajtja e menaxhimi i këtyre zonave. Me daljen e këtij ligji në qershor të 2002 duhet thënë se ka filluar një koncept i ri që përshtatet me atë bashkëkohor dhe që në tre vitet e fundit ka gjetur zbatim në rritjen me dyfish të territorit të vendit. Rrjeti i zonave të mbrojtura mbështetet në kategoritë menaxhuese të Qendrës Ndërkombëtare për Ruajtjen e Natyrës (IUCN).

Themelet e zonave të mbrojtura janë hedhur që në vitin 1940 me shpalljen/krijimin e Rezervatit të Parë Shtetëror të Gjuetisë (Kune- Vain-Tale) në Lezhë dhe në Parkun Kombëtar “Mali i Tomorrit” në Berat. Në vitin 1956, në mbështetje të Dekretit “Mbi gjuetinë dhe peshkimin në ujërat malorë” u krijua rezervati i gjuetisë në Rrushkull. Në vitin 1960, zyrtarisht krijohet Parku Kombëtar “Mali i Dajtit” dhe 6 vjet më vonë numri i tyre rritet në 6 (Thethi, Lura, Llogaraja, Dajti dhe Drenova). Parqe Kombëtare u shpallën zona me vlera të rralla e të veçanta natyrore, shkencore, shoqërore e rekreative, ku ruheshin të pa prekur ekosistemet natyrore dhe shërbenin për ruajtjen e florës dhe faunës së egër. Deri në vitin 1970 numri i rezervateve të gjuetisë arriti në 15 zona pyjore e lagunore. Me dekretin e vitit 1977 u bë riklasifikimi i rezervateve të gjuetisë dhe numri i tyre arriti në 25. Në vitin 1981 për herë të parë u vunë në mbrojtje shtetërore pasuritë natyrore të rralla, duke shpallur Monumente Natyre drurët e grumbuj pyjorë me vlerë shkencore, biologjike, historike e didaktike.

Parku Kombëtar “Mali i Dajtit”(Kategoria II)

Ndodhet në Qarkun e Tiranës dhe në rrethin e Tiranës. Sipëfaqja aktuale 29,384,18 ha. Zonë me vlera peizazhore, kulturore dhe historike e tradicionale. Në këtë park shprehen mjaft mirë zonat fitogjeografike: makja mesdhetare, dushkajat (Quercetum), ahishtet (Fagetum) dhe kullotat subalpine e alpine. Takohen dhe drurë të rrallë e të mbrojtur të gështënjes dhe arrës. Ndër gjitarët veçojmë praninë e ujkut (Canis lupus), ariut (Ursus arctos), derrat të egër (Sus scrofa), kunadhës (Martes foina) dhe maces së egër (Felis sylvestris). Vlerave të saj shkencore dhe didaktike u shtohen dhe ato peizazhore, shlodhëse, argëtuese dhe historike e kulturore, që përbëjnë dhe potenciale për zhvillimin e turizmit. Në park përfshihen formacione të ndryshme gjeologjike dhe liqeni i Bovillës. Ka plan menaxhimi.

Kufijtë e dixhitalizuar përfshijnë:

a) Në Veri: Kufiri ndërmjet rrethit të Krujës dhe të Tiranës, Maja e Fraveshit (794 m)-(4403610.75L/4595619.92V), vijon me kuotat 1090.0 m, 1227.0 m (Maja e Zithit), 1627.0 m deri te maja Henzit (1807.0 m)-(4411214.23L/4598279.97V);

b) Në Lindje: Maja Henzit (1807.0 m)-(4411214.23L/4598279.97V), ndjek kurrizin e vargmalit Xibër-Malin me Gropa, me kuotat 1473.0 m (Maja e Rjebes), 1388.0 m, 129.05 m, 161.03 m (Maja e Popatit), 1455.0 m (Maja e Stravecit), 1594.0 m, 1700.0 m, 1827.0 m (Maja e

M.Shemberise), 1712.0 m, 1498.0 m, deri te ndërprerja me rrugën automobilistike Tiranë-Bizë, në afërsi të fshatit Burimas dhe rrjedhjen e lumit Erzen, kuota 542.0 m(4421481.54L/4576965.76V);

c) Në Jug: Kuota 542.0 m (4421481.54L/4576965.76V), ndjek rrjedhën e lumit Erzen, kalon nëpër ujëmbledhësin e Skoranës, Grykën e Skoranës deri te kuota 444.0 m (4412192.02L/4569269.69V);

d) Në Perëndim: Grykën e Skoranës deri te kuota 444.0 m (4412192.02L/4569269.69V), vijon me kuotat 890.0 m (Maja e Kuorës), pranë fshatit Përcëllesh, në Priskën e Madhe, vazhdon me rrugën automobilistike Priskë-Surrel, ndjek rrugën automobilistike Surrel-Tiranë deri në afërsi të komunës së Dajtit, në kuotat 573.0 m (Maja e Qytezës), 445.0 m (Maja e Shpatës), në afërsi të fshatit Brar dhe Priskë e Vogël, ndërpret lumin e Tërkuzës, kuotat 1268.0 m (Maja e Gamtitit) deri te Maja e Fraveshit (794.0 m)-(4403610.75L/4595619.92V).

Rezervuar në Dajt / Reservoir in Dajt mountain

3. INFORMACION PËR PRANINË E BURIMEVE UJORE NË SIPËRFAQEN E KËRKUAR NGA PROJEKTI DHE NË AFËRSI TË SAJ.

Ne zonen e zbatimit te ketij projekti nuk ka burime ujore te identifikuar. Objekti ndodhet ne Rrugen "Bardhyl" dhe nuk ndodhet ne brendesi apo ne afersi te burimeve ujore te rendesishme si Lumenjte kryesore, Liqene, Rezervuar apo Zona Bregdetare. Ne afersi te zones ndodhen vetem disa "Liqene" te vegjel (Rezervuar), si dhe disa "Lumenj" te cilet pershkruajne rajonin e Tiranes, ku ai me i afert me siperfaqen ne vleresim eshte Lumi i Lanes rreth 920m ne vije ajrore ne veri te objektit, Lumi i Tiranes rreth 3km ne vije ajrore ne veri te objektit. Lumenjte e Rajonit te Tiranes jane: Lumi i Tiranes, Lumi i Lanes, Lumi Erzen, Lumi Terkuze dhe me tej Lumi Ishem te cilet e kane grykederdhjen ne Detin Adriatik, i cili eshte edhe burimi uhor me i madh i rajonit. Gjithashtu ne afersi te zones ne vleresim ndodhet "Liqeni i Farkes" rreth 1.2km ne vije ajrore ne juglindje te objektit, Rezervuari i "Liqenit Artificial te Tiranes" rreth 2.6km ne vije ajrore ne jugperendim te objektit. Ndersa per rajonin mund te permendim Liqenin e Bovilles ne zonen e Dajtit, si dhe nje numer i madh rezervuaresh bujqesor te ndertuar gjate periudhes se para viteve `90, si ato te Kasharit, te Vores, te zones se Ndroqit, te Paskuqanit te Pezes, te Baldushkut, etj.

Pozicionimi ne lidhje me burimet ujore

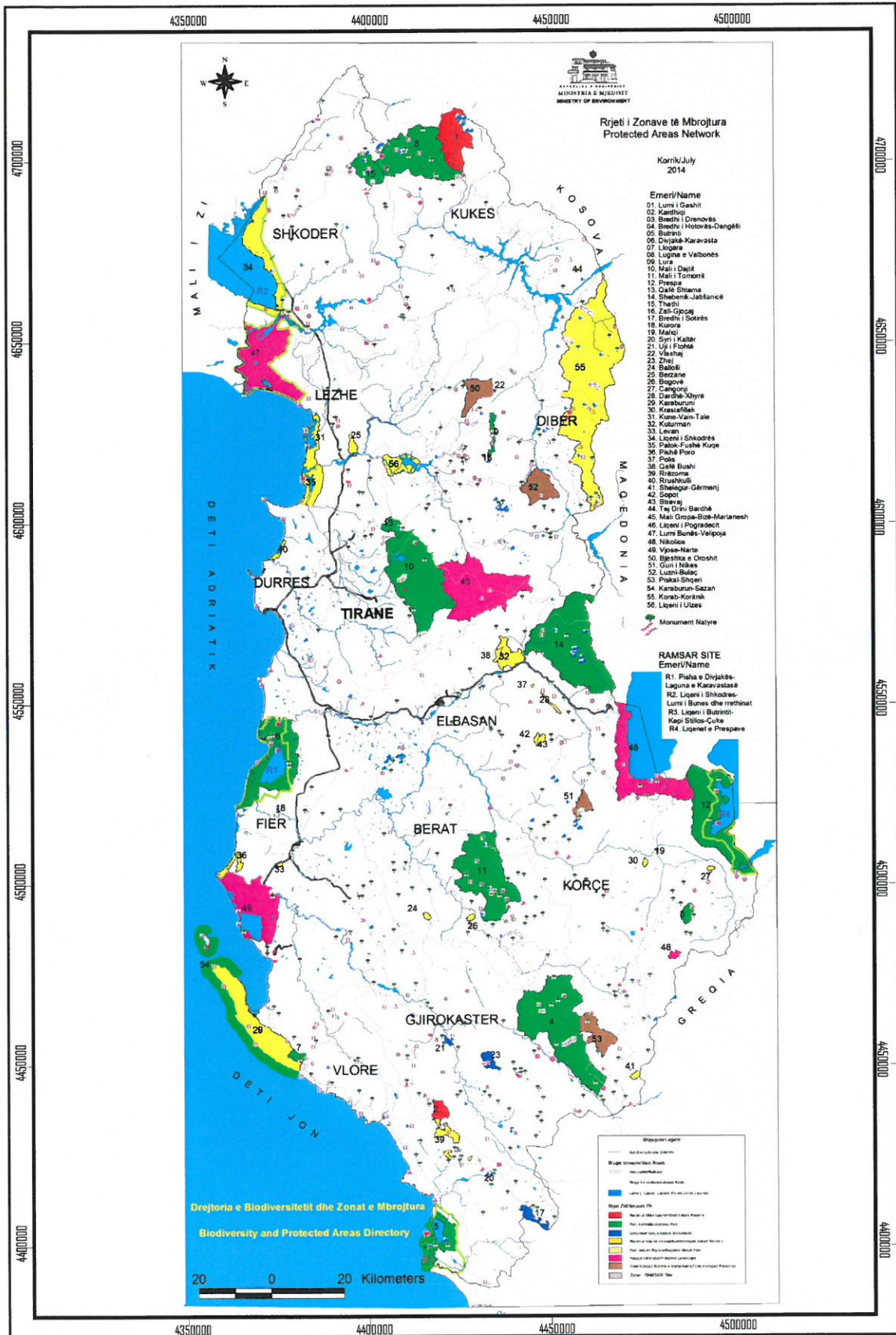

Përshkrimi i zonave të mbrojtura pranë vendit ku propozohet të zbatohet projekti përfshi edhe monumentet natyrore të mbrojtura me ligj.

Në Shqipëri, Zonat e Mbrojtura janë të konsideruara si pjesë/sipërfaqe e tokës dhe/ose ujit, detare/bregdetare, të destinuara kryesisht për konservimin e biodiversitetit, burimet natyrore dhe kulturore që shoqërojnë atë/ato dhe që janë të menaxhuara në mënyrë të ligjshme dhe/ose në mënyra të tjera efektive. Rrjeti i zonave të mbrojtura është bazuar në kategoritë e menaxhimit të IUCN dhe sistemi i ndërtuar për këtë qëllim është në përputhje me sistemin ndërkombëtar IUCN. Të gjashtë kategoritë e sistemit janë ekuivalente, të barabarta dhe të rëndësishme dhe ato përfshijnë të gjitha nivelet e ndërhyrjes njerëzore, të pranueshme për kategorinë respektive. Krijimi i Zonave të Mbrojtura ka filluar që në vitin 1940. Në 1981, për herë të parë, asete të rralla natyrore u vendosën në mbrojtjen shtetërore duke shpallur si Monumente të Natyrës pyjet me vlerë shkencore, biologjike, historike dhe didaktike. Zona në vlerësim nuk vlerësohet si zone me status të veçantë nga MM. Sic shihet edhe në hartën e mëposhtme, zona në vlerësim përmban zonat e mbrojtura si mëposhte:

PËRMBLEDHJE JOTEKNIKE E RAPORTIT TË VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS
PRODHIM PIJESH ALKOOLIKE (VERË)

Zonat e mbrojtura në Republikën e Shqipërisë (Sipas faqes zyrtare të MM)

Monumentet Natyrore te Rrethit Tirane.(Sipas VKM 676)

Bokerimat e Mustafa Koçajt	Gryka e Murdarit
Shpella e Shutresë	Shkalla e Tujanit
Shpella e Zezë (Pëllumbasit)	Bokerimat e Mnerit
Shpella e Valit	Rrapi i Priskës
Tarraca detare e Dajtit	Rrapi i Kranës – Dajt
Karsti i Malit me Gropa	Rrapi i Ndroqit
Gryka e Skorranës	Arra e Babë Myslymit

RRJETI I ZONAVE TË MBROJTURA NË SHQIPËRI

MINISTRIA E MJEDISIT						VITI 2014-MARS	
Nr.	Kategoria	Qarku	Rrethi	Emëri i ZM	Miratimi	Nr.ZM	Sipërf. Ha
1	I	Kukës	Tropojë	Lumi i Gashit	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	3.000.0
2	I	Gjirokastrë	Gjirokastrë	Kardhiq	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	1.800.0
	KATEGORIA I	Rezervat Strikt Natyror/Rezervat Shkencor - Kategoria I (RSN)			SHUMA I	2	4,800.0
3		Shkodër	Shkoder	Thethi	VKM nr. 96, datë 21.11.1966	1	2.630.0
4	II	Dibër	Dibër	Lura	VKM nr. 96, datë 21.11.1966	1	1.280.0
5	II	Vlorë	Vlorë	Llogara	VKM nr. 96, datë 21.11.1966	1	1.010.0
6	II	Korçë	Korçë	Bredhi i Drenovës	VKM nr. 96, datë 21.11.1966	1	1.380.0
8	II	Kukës	Tropojë	Lugina e Valbonës	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	8.000.0
9	II	Durrës	Kruje	Qafë Shtamë	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	2.000.0
10	II	Dibër	Mat	Zall Gjoçaj	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	140.0
11	II	Korçë	Korçë	Prespa	VKM nr. 80, datë 18.02.1999	1	27.750.0
12	II	Vlorë	Sarandë	Butrinti	VKM nr.134, datë 20.02.2013	1	9.424.4
13	II	Tiranë,Durres		Mali i Dajtit	VKM nr.402, datë 21.06.2006	1	29.216.9
		Tirane	Tirane	Mali i Dajtit	VKM nr.402, datë 21.06.2006		26.772.7
		Durres	Kruje	Mali i Dajtit	VKM nr.402, datë 21.06.2006		2.444.2
14	II	Fier, Tiranë		Divjakë-Karavasta	VKM nr.687, datë 19.10.2007	1	22.230.2
		Fier	Lushnjë	Divjakë-Karavasta	VKM nr.687, datë 19.10.2007		19.411.1
		Fier	Fier	Divjakë-Karavasta	VKM nr.687, datë 19.10.2007		2.074.5
		Tirane	Kavajë	Divjakë-Karavasta	VKM nr.687, datë 19.10.2007		744.6
15	II	Elbasan, Diber		Shebenik-Jabllanice	VKM nr.640, datë 21.05.2008	1	33.927.7
		Elbasan	Librezhd	Shebenik-Jabllanice	VKM nr.640, datë 21.05.2008		33.760.1
		Diber, Kukes	Bulqize	Shebenik-Jabllanice	VKM nr.640, datë 21.05.2008		167.6
16	II	Gjirokastrë, Korce		Bredhi i Hotovës-Dangelli	VKM nr.1631, datë 17.12.2008	1	34.361.1
		Permet	Permet	Bredhi i Hotovës-Dangelli	VKM nr.1631, datë 17.12.2008		33.165.3
		Korce	Kolonje	Bredhi i Hotovës-Dangelli	VKM nr.1631, datë 17.12.2008		1.195.8
17	II	Vlore	Vlore	Keraburun-Sazan	VKM nr.289, datë 28.04.2010	1	12.428.0
	II	Berat, Elbasan		Mali i Tomorit	VKM nr.432, datë 18.07.2012	1	24.723.1
18	II	Berat	Berat	Mali i Tomorit	VKM nr.432, datë 18.07.2012		8.398.4
		Berat	Skrapar	Mali i Tomorit	VKM nr.432, datë 18.07.2012		15.045.8
		Elbasan	Gërmet	Mali i Tomorit	VKM nr.432, datë 18.07.2012		1.278.9
	KATEGORIA II	Park Kombetar - Kategoria II (PK)			SHUMA II	15	210,501.4
19	III	Shqipëri	Shqipëri	BioMonumente Nr.	VKM nr.676, datë 20.12.2002	348	0.0
20	III			GjeoMonumente Nr.	VKM nr.676, datë 20.12.2002	398	0.0
	III			ShumaBio&Gjeo Nr.		746	0.0

PËRMBLEDHJE JOTEKNIKE E RAPORTIT TË VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS
PRODHIM PIJESH ALKOOLIKE (VERË)

21	III	Gjirokastrë	Gjirokastrë	Bredhi i Sotnës	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	1.740.0
22		Gjirokastrë	Gjirokastrë	Zhej	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	1.500.0
23	III	Vlorë	Delvinë	Syni i Kaltër	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	180.0
24	III	Dibër	Dibër	Vlashaj	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	50.0
				Shuma MonNatyre Nr.		4	0.0
				Totali MonNatyre Nr	VKM nr.676, datë 20.12.2002	750	0.0
	KATEGORIA III	Monument Natyre - Kategoria III (MN)			SHUMA III		3.470.0
25	IV	Vlorë	Vlorë	Karaburun	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	20.000.0
26	IV	Korçë	Devoll	Cangonj	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	250.0
27	IV	Berat	Skrapar	Bogovë	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	330.0
28	IV	Korçë	Korçë	Krastafillak	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	250.0
29	IV	Elbasan	Librazhd	Kuturman	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	3.600.0
30	IV	Fier	Fier	Pishë Poro	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	1.500.0
31	IV	Lezhë	Lezhë	Berzanë	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	880.0
32	IV	Fier	Fier	Levan	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	200.0
33	IV	Berat	Berat	Balloj	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	330.0
34	IV	Elbasan	Elbasan	Qafë Bushi	Rreg.MB nr.1, datë 27.7.1977	1	500.0
35	IV	Durrës	Durrës	Rrushkull	Urdhër MB nr.2, datë 26.12.1995	1	650.0
36	IV	Vlorë	Delvinë	Rrezomë	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	1.400.0
37	IV	Kukës	Has	Tej Drini Bardhë	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	30.0
38	IV	Korçë	Kolonjë	Gërmenj-Shelegur	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	430.0
39	IV	Elbasan	Librazhd	Polis	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	45.0
40	IV	Elbasan	Librazhd	Stravaj	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	400.0
41	IV	Elbasan	Librazhd	Sopot	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	300.0
42	IV	Elbasan	Librazhd	Dardhë-Xhyrë	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	400.0
43	IV	Shkodër	Shkodër	Liqeni i Shkodrës	VKM nr.684, datë 02.11.2005	1	26.535.0
44	IV	Lezhë	Lezhë	Kunë-Vain-Tale	VKM nr.432, datë 28.04.2010	1	4.393.2
45	IV	Lezhë	Kurbin	Patok-Fushëkuqe-Ishem	VKM nr.995, datë 03.11.2010	1	5.000.7
46	IV	Dibër, Kukës		Korab-Koritnik	VKM nr.898, datë 21.12.2011	1	55.550.2
		Dibër	Dibër	Korab-Koritnik	VKM nr.898, datë 21.12.2011		20.663.4
		Kukës	Kukës	Korab-Koritnik	VKM nr.898, datë 21.12.2011		34.886.8
	IV/1	Park Natyror Rajonal					
47	IV/1	Dibër	Mat	Liqeni i Ulzez dhe zona perreth tij	VKQ nr.16, datë 03.04.2013	1	4.206.0
	KATEGORIA IV	Rezervat Natyror i Menaxhuan/Park Natyror - Kategoria IV (RNM)			SHUMA IV	23	127.180.1
48	V	Korçë	Devoll	Nikolicë	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	510.0
49	V	Korçë	Pogradec	Pogradec	VKM nr.80, datë 18.02.1999	1	27.323.0
50	V	Vlorë	Vlorë	Vjosë-Nartë	VKM nr.680, datë 22.10.2004	1	19.738.0
51	V	Shkodër	Shkodër	Lumi Buna-Velipojë	VKM nr.682, datë 02.11.2005	1	23.027.0
52	V	Tiranë, Dibër, Elbasan		M.Gropa-Bizë-Martanesh	VKM nr.49, datë 31.01.2007	1	25.266.4
		Tiranë	Tiranë	M.Gropa-Bizë-Martanesh	VKM nr.49, datë 31.01.2007		13.213.6
		Dibër	Mat	M.Gropa-Bizë-Martanesh	VKM nr.49, datë 31.01.2007		3.016.7
		Dibër	Bulqize	M.Gropa-Bizë-Martanesh	VKM nr.49, datë 31.01.2007		9.036.1
	KATEGORIA V	Peizazh i Mbrojtur - Kategoria V (PM)			SHUMA V	5	95.864.4
53	VI	Dibër	Dibër	Luzni-Bulaç	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	5.900.0
54	VI	Korçë	Kolonjë	Piskal-Shqeri	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	5.400.0
55	VI	Lezhë	Mirditë	Bjeshka e Oroshit	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	4.745.0
56	VI	Korçë	Pogradec	Guri i Nikës	VKM nr.102, datë 15.01.1996	1	2.200.0
	KATEGORIA VI	Zonë e Mbrojtur e Burimeve të Natyrore të Menaxhuara - Kategoria VI (ZMBNM)			SHUMA VI	4	18.245.0
	TOTALI I ZM					16%	799

	Sip. Republikës	2.874.800.00	ZM pa Sip. Detare	15.54%	446.799.7
			Sip. Detare, Ha	0.5%	13.261.2
			Karaburun-Sazan		12.428.0
			Butrint		833.2
			Sip. Bregdetare dhe Detare	%Totalit ZM	26.95%
					119.401.5
Shkurtesat:					
a	VKM	Vendim i Keshillit të Ministrave			
b	VKQ	Vendim i Keshillit të Qarkut			
c	MB	Ministria e Bujqesise			
d	ZM	Zonë e Mbrojtur			

LISTA E ZONAVE RAMSAR

1	RAMSAR	Fier	Lushnje, Fier	Leguna Karavastase_Pisha Divjakes	VKM nr.413, datë 22.08.1994	Nr.Site 781, dt.29.11.1995	20.000.0
2	RAMSAR	Vlore	Sarande	Kanali Çukes-Butrint-Kepi Stillos	VKM nr.531, datë 31.10.2002	Nr.Site 1290, dt.26.3.2003	13.500.0
3	RAMSAR	Shkoder	Shkoder	Liqeni Shkodres-Lumi Bunes	VKM nr.683, datë 02.11.2005	Nr.Site 1598, dt.2.2.2006	49.562.0
4	RAMSAR	Korce	Korce, Devoll	Liqeni i Prespave	VKM nr.489, dt.13.06.2013	Nr.Site 2151, dt.03.07.2013	15.118.6
	TOTALI					%Totalit Republikës	3.42%
							98.180.6

DREJTORIA E BIODIVERSITETIT DHE ZONAT E MBROJTURA
SEKTORI I ZONAVE TË MBROJTURA
Adresa: Rruga e Durrësit, Nr. 27, Tiranë.
www.mjedisi.gov.al

Monumentet e kultures te Rrethit Tirane

RRETHI I TIRANËS									
NR.	EMRI I MONUMENTIT	FSHATI	KOMUNA	BASHKIA	RRETHI	KATEG	INSTITUCIONI I SHPALLJES	Nr. VENDIMI	DATA SHPALLJES
1	KALAJA E QYTETIN E TIRANES			TIRANË	TIRANË	I	Ministria e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
2	KALAJA E DORZES ne fshatin Peze e Madhe	PEZE E MADHE	PEZE		TIRANË	I	Rektorati i Universitetit Shtetëror	6	15.01.1963
3	KALAJA E VAROSHIT ne bregun e majte te Erzenit, ne kuoten 377, ne fshatin Ndroq, muret e kalase me 10 metra distance rreth tyre.	NDROQ	NDROQ		TIRANË	I	Aprov..Ligj. Nr. 609,dt,24.05.1948	586 4874	17.03.1948 23.09.1971
4	KALAJA ne fshatin Laln	VAQARR	VAQARR		TIRANË	I	Ministria e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
5	KALAJA E PETRELES ne Jug Lindje te Tiranes, ne kuoten 392, duke perfshire gjithë kalane me muret e saj si dhe muret e poshtme qe fillojne nga porta deri afer citadeles.	PETRELE	PETRELE		TIRANË	I	Aprov..Ligj. Nr. 609,dt,24.05.1948	586 4874	17.03.1948 23.09.1971
6	KALAJA E TUJANIT ne fshatin Shtish Tufin	Tujan	DAJT		TIRANË	I	Ministria e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
7	KALAJA E PREZES ne fshatin Preze, ne kuoten 138, muret e kalase duke perfshire kullat, porten si dhe gerdnat perbrenda	PREZE	PREZE		TIRANË	I	Aprov..Ligj. Nr. 609,dt,24.05.1948	586 4874	17.03.1948 23.09.1971
8	KALAJA E DAJTIT ne rreze te malit Dajt		Dajt		TIRANË	I	Rektorati i Universitetit Shtetëror	6	15.01.1963
9	SHELLA E PËLLUMBASIT	PËLLUMBAS	BËRZHITË		TIRANË	I	M.K.R.S.(Drejt. e Trasheg.Kulturore	Nr.prot. 3967	10.10.2002
10	MURET ANTIKE DHE VARRI I PERSHQOPIT ne malin e Petreles, mbi faqen e malit me kuote 592, me nje distance prej 10 metra larg mureve.	PETRELE	PETRELE		TIRANË	I	Aprov..Ligj. Nr. 609,dt,24.05.1948	586 4874	17.03.1948 23.09.1971
11	URA E TABAKEVE ne fillim te rruges "Ali Demi", 25 metra e gjate.			TIRANË	TIRANË	I	Aprov..Ligj. Nr. 609,dt,24.05.1948	586 4874	17.03.1948 23.09.1971
12	URA E BRARIT, 10 m ne Ver-Lindje te Tiranes, mbi lumin e Tiranes, 15 metra e gjate	BRAR	DAJT		TIRANË	I	Aprov..Ligj. Nr. 609,dt,24.05.1948	586 4874	17.03.1948 23.09.1971

Mjedisi social-ekonomik

Popullsia

Sipas CENCUS 2011, popullsia e Shqipërisë është 2.8 milion banorë me një rënie prej 8% në dy dekadat e fundit. Gjatë periudhës 2001-2013, në Shqipëri, popullsia banuese është reduktuar në 10 qarqe dhe ka shënuar rritje vetëm në dy qarqe. Rënia e popullsisë përgjatë kësaj periudhe në të gjithë vendin ka qenë 8.2 për qind, por në Gjirokastrë popullsia ka rënë me 35.7 për qind ndërsa në Tiranë është rritur me 26.1 për qind. Në vitin 2013, qarku me popullsinë më të vogël ishte Gjirokastra me afërsisht 68 mijë banorë ndërsa qarku me popullsinë më të madhe ishte Tirana me 766 mijë banorë.

Gjendja e treguesve mjedisor, ndikimi në mjedis dhe tendenca

Bazuar në VKM Nr.1189 datë 18.11.2009 "Për rregullat dhe Procedurat për hartimin dhe zbatimin e Programit Kombëtar për monitorimin e mjedisit", MM nëpërmjet Agjencisë Kombëtare të Mjedisit dhe Institutit të Shëndetit Publik ka realizuar projektin "Monitorimi i cilësisë së ajrit në qytetet kryesore të vendit tonë" si Tiranë, Durrës, Korçë dhe Vlorë për vitin 2013.

Veprimtaria studimore e monitoruese, është fokusuar në realizimin e objektivave të mëposhtme:

- Vlerësimi dhe studimi i treguesve mjedisorë të gjendjes dhe ndikimit në mjedis
- Realizimi i monitorimit të cilësisë së ajrit në Shqipëri, në përputhje me Programin Kombëtar të Monitorimit të Mjedisit.

Indikatorët më kryesorë të cilësisë së ajrit, LNP, PM10, NO2, SO2, Pb, O3, CO dhe BTEX në stacione të përzgjedhura qëllimisht në zonat urbane më të rënduara, përfaqësojnë treguesit më të rëndësishëm për vlerësimin e cilësisë së tij, mbështetur në udhëzimet e BE-së dhe të

refl ektuara edhe në VKM nr 803, datë 4.12.2003 “Për miratimin e normave të cilësisë së ajrit”. Monitorimi i ajrit është realizuar me pajisje automatike, për indikatorët e gaztë NO₂, O₃ të dhënat regjistrohen çdo 30 minuta kurse të dhënat e SO₂ regjistrohen çdo 5 minuta, d.m.th matjet realizohen 100% të kohës vjetore. Të dhënat e monitorimit për pluhurat (PM₁₀ dhe PM_{2.5}) realizohet orare .

Në tabelën e mëposhtme paraqiten të dhënat mesatare për treguesit e monitoruar

Tab. 1 Të dhënat mesatare vjetore

Nr	Stacionet	PM ₁₀ ug/m ³	PM _{2.5} ug/m ³	NO ₂ ug/m ³	O ₃ ug/m ³	SO ₂ ug/m ³
1	Tirana qender	33.5	17.8	41.6	49.4	-
2	ISHP	31.8	15.3	13	52.66	-
3	Vlore	34.37	16.11	7.25	75.25	-
4	Korce	27.52	-	5.06	66.2	5.83
5	Norma shqiptare	60	15	60	65	60
6	Standarti I BE	40	25	40	-	-

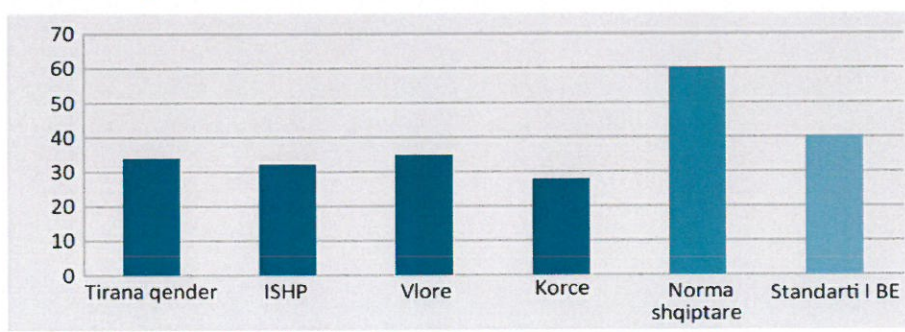
Situata për ndotjen nga PM₁₀ dhe PM_{2.5}. Pluhurat janë një nga ndotësit e ajrit që realisht shkaktojnë probleme serioze në shëndetin e njeriut.

Ndotja nga PM₁₀ dhe PM_{2.5} sipas rekomandimeve të OBSH është rreziku më i madh shëndetësor sot për ajrin urban në shkallë botërore, pasi grimcat me përmasa nën 10 mikron dhe 2.5 mikron mund të depërtojnë në pjesën e poshtme të mushkrive.

Kjo ndotje vjen kryesisht nga shkarkimet e automjeteve dhe është karakteristike për makinat e vjetra me motor dizel. Gjithashtu ndërtimi dhe infrastruktura në ndërtim janë kontribues në rritjen e PM₁₀.

GRAFIKU 1

Vlera vjetore e PM₁₀

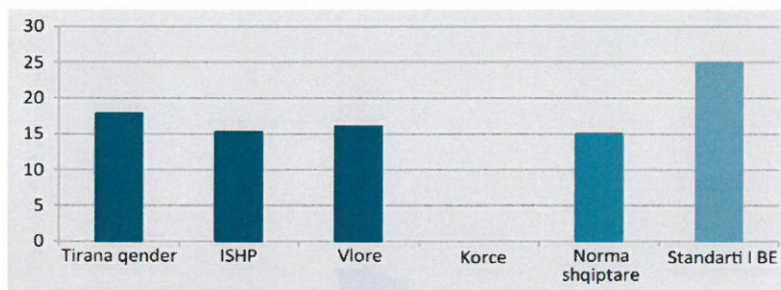

Nga rezultatet e monitorimit të PM₁₀ dhe PM_{2.5}, siç vihet re dhe nga figura 1, përmbajtja mesatare vjetore e PM₁₀ nuk e tejkalon normën Shqiptare dhe standartin e BE në asnjë nga stacionet e monitoruara por problematik ngelet shkalla e ekspozimit të popullatës ku kemi tejkalim të ditëve që janë më të larta se norma ditore (Norma është 35 ditë të tejkaluara në vit).

Ndërsa përsa i përket PM_{2.5} mud të themi në të tre stacionet e monitoruara kemi tejkalim të vlerës vjetore të PM_{2.5} krahasuar me standartin vjetor Shqiptar në vlera të ulëta. Në stacionin e Vlorës kemi një tejkalim prej afërsisht 10%, në stacionin e ISHP është afërsisht sa norma ndërsa në stacionin e poliklinikës qendrore kemi një tejkalim prej afërsisht 20%.

GRAFIKU 2

Vlerat vjetore te PM2.5

Kjo ndotje për PM10 dhe PM2.5 vjen kryesisht nga shkarkimet e automjeteve që lëvizin në rrugët me trafik të rënduar, cilësia e lëndës djegëse, menaxhim joefikas i trafikut që shpie në dyndje dhe në kohë qëndrimi të gjatë si dhe mirëmbajtja e automjeteve.

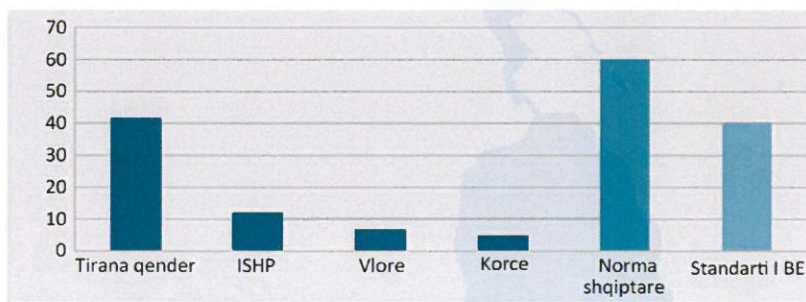
Përmbajtja e ndotësave të gaztë (NO₂, SO₂)

Në vlerësimin e cilësisë së ajrit urban, rëndësi të veçantë ka përmbajtja e gazeve, nivelet e larta të cilave janë me pasoja të rëndësishme për shëndetin dhe për mjedisin.

Në bazë të të dhënave të monitorimit, si duket dhe nga grafi ku i mëposhtëm ajri urban në përgjithësi rezulton i pastër nga ndotësit e gaztë (SO₂ dhe NO₂), pasi në të gjithë stacionet e monitoruara vlerat mesatare vjetore janë brenda normave të lejuara të normës Shqiptare dhe standartit të BE përjashtim bën Tirana qendër ku kemi tejkalim të lehtë të standartit të BE. Kjo është e pritshme pasi burimi kryesor i ndotjes në zonën përreth stacionit është trafiku i automjeteve që të shumta janë në orët e mëngjesit dhe të mbrastit.

GRAFIKU 3

Vlera vjetore e NO₂

Ndotësit Fotokimik

Në shumë mjedise urbane ndotësit fotokimike janë bërë burime kryesore të ndotjes së ajrit. Ata shkaktohen kryesisht nga përdorimi në rritje i automjeteve dhe shkarkimeve të tyre, si rezultat i reaksioneve kimike midis ndotësive primare dhe përbërësve të tjerë të atmosferës. Zakonisht, për tu zhvilluar këto reaksione kanë të domosdoshme dritën e diellit, dhe si rezultat ato krijojnë smogun fotokimik, i cili është më i përhapur në zonat që kanë rrezatim diellor të konsiderueshëm. Hidrokarburet që vijnë nga shkarkimet e automjeteve dhe burime të tjera luajnë një rol të rëndësishëm në formimin e ozonit në mjedisin urban.

Jo i gjithë ozoni i shtresës së ulët të atmosferës vjen prej aktiviteteve njerëzore, por ai vjen dhe nga burime natyrore dhe nga difuzioni i një pjese të ozonit nga pjesa e sipërme e

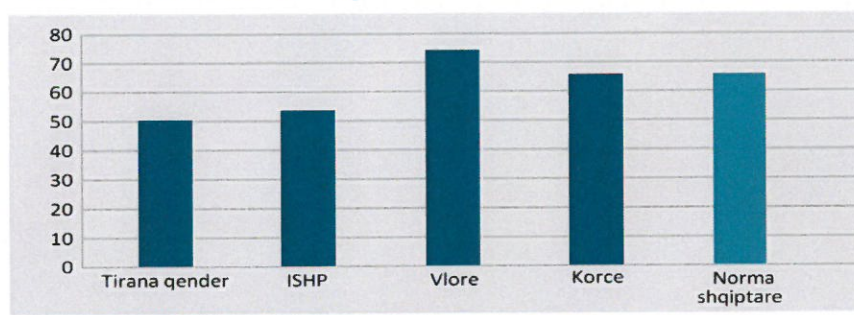
atmosferës. Kushtet e favorshme për krijimin e ozonit janë temperaturat e larta të ajrit mbi 32°C, rrezatim diellor intensiv dhe mungesa e reshjeve të shiut.

Në grafi këtë e mëposhtëm janë të dhënat vjetore në stacionin e Vlorës dhe Korçës krahasuar me normën vjetore Shqiptare ku shihet qartë se kemi një tejkalim të kësaj norme në të dy stacionet e monitoruara. Në stacionin e Vlorës kemi një tejkalim në masën 16 % ndërsa në stacionin e Korçës kemi një kapërcim të ulët të kësaj norme.

Në grafi kun nr 5 kemi vlerat 8 orarëshe për periudhën në dy stacione të Poliklinikës qëndrore dhe ISHP-së për periudhën Janar-Dhjetor 2013. Nivelet e larta të ozonit hasen në muajt e verës për efekt të rrezatimit më të fortë diellor.

GRAFIKU 4

Vlerat vjetore të O₃

Zhurmat

Nuk ka as monitorim të nivelit të zhurmave në zonën në vlerësim, monitorimet janë kryer për disa pika të qytetit të Tiranës duke qenë se ky qytet ka në disa pika të tij trafik të rënduar dhe zhvillime dinamike në fushën e ndërtimit të objekteve të banimit. Ndonëse kjo zonë është me pak trafik dhe rrugë të rënuara nga trafiku, është një zonë e prekur ndjeshëm nga zhvillimet si në fushën e ndërtimit të objekteve të banimit ashtu edhe në zhvillimin industrial e tregtar, kryesisht zona përgjatë autostradës "Tiranë-Durrës". Zhurmat janë një problem i zakonshëm urban dhe me problematike në segmentet me më shumë qarkullim dhe trafik të rënduar.

Studimi i Gjëndjes së Cilësisë së Ujërave Sipërfaqësore të Shqipërisë

Vlerësimi i cilësisë së ujërave të lumenjve Drin, Buna, Mat, Erzen, Ishëm, Shkumbin, Seman dhe Vjose është kryer në bazë të rezultateve të parametrave fiziko-kimike (temperatura, transparenca, pH, alkalinitet, percjellshmeria elektrike, Oksigjeni i tretur, NKO, NBO₅, nitritet, nitratet, amoniaku, P_{total}) bërë në 18 stacione. Vlerësimi i cilësisë së ujërave të liqenit të Ohrit, Prespës dhe Shkodrës realizohet për treguesit fiziko-kimike në 5 stacione. Monitorimi është kryer nga IEUM. Kohzgjatja e studimit Qershor-Dhjetor 2012. Analiza e rezultateve të monitorimit dhe vlerësimi i cilësisë së ujërave të lumenjve bëhet sipas pellgjeve lumore. Në aneks do të gjenden stacionet lumore dhe liqenore, të dhënat gjeografike të tyre dhe kodin në rrjetin e monitorimit si dhe rezultatet mesatare të monitorimit për 2012. Vlerësimi i cilësisë së ujërave të lumenjve dhe liqeneve dhe krahasimi i vlerave të parametrave kimike me normat përbën një nga kërkesat e në Direktivat e Bashkimit Evropian për monitorimin e gjëndjes së ujërave sipërfaqësore. Për vlerësimin e cilësisë së ujërave të lumenjve dhe liqeneve janë përdorur vlerat limite të përcaktuara në Direktivën e Komisionit Evropian CEE/CEEA/CE 78/659, për cilësinë e ujërave të ëmbla për rritjen e

peshqve dhe klasifi kimi i cilësisë së ujërave të ëmbla natyrore sipas Institutit për Studimet e Ujërave të Norvegjisë – NIVA.

Sipas këtij klasifikimi, parametrat e cilësisë së ujërave të ëmbla mund të ndahen në dy grupe:

1- në grupin e parë bëjnë pjesë ushqyesit, lëndët organike, përbërësit acide, grimcat e ngurta dhe bakteriet e fekaleve në ujëra.

2- në grupin e dytë metalet e rënda në nivelet mikro në ujë, sedimente dhe peshq.

Analiza e rezultateve të monitorimit dhe vlerësimi i cilësisë së ujërave të lumenjve bëhet sipas pellgjeve lumore. Për vendmatjet lumore: temperatura, pH, alkalinitet, përcjellshmeria elektrike, Oksigjeni i tretur, NKO, NBO5, nitritet, nitratet, amoniaku, Ptotal.

Temperatura e ujit ka një shpërndarje të vlerave të tyre sipas stines dhe në përgjithësi me të njëjtën ecuri si edhe temperatura e ajrit. Prania e gazit karbonik në ujëra me alkalinitet të ulët i bën ato lehtësisht agresive. Ujrat me alkalinitet të lartë mbi 5 mg.ekuiv./L turbullohen shpejt gjatë qëndrimit të tyre në mjedis.

Lumi Ishëm:

- Janë monitoruar 2 stacione : Ura e Brarit dhe Ura Salme-Shetaj. Stacionet janë vendosur në pjesën e sipërme të lumit dhe në pjesën e poshtme të tij para derdhjes në det.

- Temperatura e ujit varion 25. 7 – 27.10C në Urën e Brarit dhe në Salme Shetaj në Qershor dhe 16.8 -18.4 në fazën e dytë në muajin tetor. - pH i UN varion nga 7.89 - 8.32 respektivisht për stacionet Salme Shetaj dhe Ura e Brarit. Luhatjet stinore janë të ulta në vlerat 0.05 – 0.15. Ujrat janë neutrale, sipas Direktives Kuadër të ujit norma e lejuar për ujrat e ëmbla është (Ph = 6.5 – 8.5).

- Alkaliniteti– Në këtë fazë vlerat luhaten nga 160 – 343 mol/l sipas stacioneve respektivisht Ura e Brarit dhe Salme Shetaj. - Përcjellshmëria elektrike – Luhatet në vlerat 336 - 829 µS/cm respektivisht Ura e Brarit dhe Salme Shetaj. Luhatjet stinore janë të ndjeshme rreth 100 µS/cm nga stina në stinë. - Përmbajtja e oksigjenit të tretur në lumin Ishëm luhatet në vlerat 2.38 – 7.5 mg/l. Në fazën e dytë të monitorimit përmbajtja e oksigjenit ulet ndjeshëm në të dy stacionet. Kjo duket lehtësisht në paraqitjen grafi ke. Përmbajtja e oksigjenit të tretur në lumin Ishëm është vlera më e ulët e takuar në të gjithë lumenjtë gjatë këtij viti. Vlerat mesatare të stacioneve janë gati të njëjta 4.46 dhe 4.49. Në vlerësimin e DKU për përmbajtjen e oksigjenit ujrat e lumit Ishëm klasifi kohen të cilësisë së keqe. Ndryshimet stinore si dhe klasifi kimi i stacioneve sipas cilësisë dallohen shumë qartë grafi kisht.

- Vlerat e përmbajtjes së BOD5 luhaten nga 0.6 në 4.11 mg/l. Vlerat mesatare të secilit stacion janë 1.2 dhe 3.95 mg/l. Vlerësimi i cilësisë së ujit sipas përmbajtjes së BOD5 klasifi kohet si i gjendjes së moderuar.

Paraqitja grafi ke pasqyron qartë luhatjet e përmbajtjes së BOD5 gjatë monitorimit të këtij viti si dhe klasifi kimin cilësor të stacioneve : Ura e Brarit dhe Salme Shete.

Vlerat e përmbajtjes të nevojës kimike për oksigjen- NKO luhatet në 0.52 – 1.52 – 3.64 mg/l në Ura e Brarit dhe në Salme Shetaj. Në fazën e dytë përmbajtja e nevojës kimike për oksigjen rritet nga 0.8 - 3.2 mg/l.

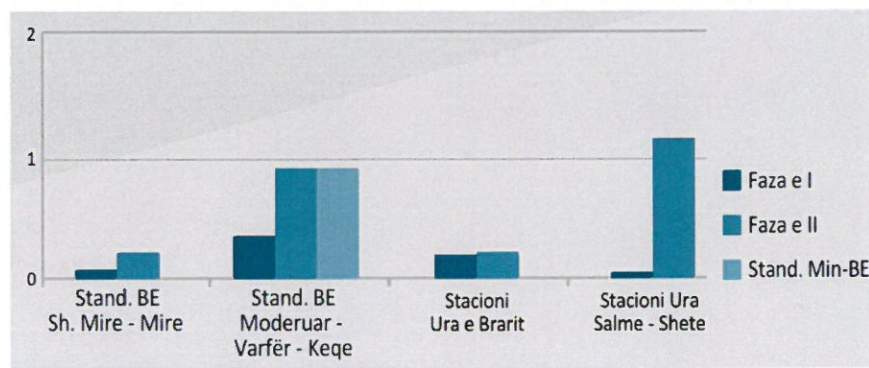
- Përmbajtja e fosforit total në lumin Ishëm luhatet në vlerat 0.03 – 1.52 mg/l. Luhatjet sezonale në stacionin Ura e Brarit janë të lehta ndërsa në stacionin Salme Shete luhatjet janë të theksuara, gjithashtu në këtë stacion takohet dhe vlera max për vitin 2013. Përqëndrimi i fosforit është i lartë duke i tejkaluar normat dhe duke bërë që ujrat e lumit Ishëm të klasifi kohen si të cilësisë së keqe.

- Amoniaku është tregues i ndotjes bakteriale të ujrave. Vlerat e marra nga monitorimi i këtij viti janë nga 0 – 3.06 mg/l. Në 2 stacionet e lumit Ishëm vëmë re rritje të vlerave gjatë fazes së dytë të monitorimit. Vlerat e amoniakut në stacionin Salme Shete janë mbi norma duke bërë që ujrat e lumit Ishëm të klasifi kohen si të cilësisë së keqe, ndërsa e kundërta ndodh në stacionin Ura e Brarit ku cilësia është e nivelit mirë.

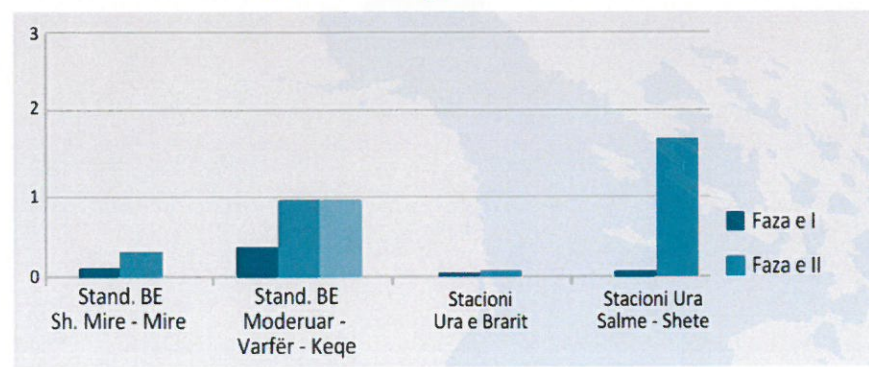
- Vlerat mesatare të përmbajtjes së nitrateve luhaten nga 1.33 – 1.45 mg/l, respektivisht Ura e Brarit dhe Salme Shete. Luhatjet nga periudha ujëshumtë në periudhën ujëpaktë nuk janë të mëdha. Vlerësimi i cilësisë sipas përmbajtjes së nitrateve është i nivelit mirë $NO_3 < 2$ mg/l.

- Vlerat e përmbajtjes së Nitriteve luhaten nga 0 – 0.08 – 0.45 mg/l për stacionet Ura e Brarit dhe Salme Shete. Në grafi kun e përmbajtjes së nitriteve vërehen luhatjet nga stina në stinë. Vlerat limite të përmbajtjes së nitriteve sipas DKU i përcaktojnë ujrat e lumit Ishëm si ujra me gjendje të moderuar deri të keqe $NO_2 < 0.12$ mg/l dhe $NO_2 > 0.3$ mg/l duke tentuar rejt gjendjes së varfër. Zona ku takohen përmbajtje të larta të nitriteve është stacioni Salme Shete. Lëndët Pezull - kanë luhatje në vlera nga 12.4 në 226.3 mg/l për stacionet Ura e Brarit dhe Salme Shetaj. Luhatjet sezonale janë të larta nga 113.6 – 213.9 mg/l. Vihet re një rritje e vlerave në fazën e dytë që përkon me minimumin e reshjeve. Vlerat e takuara të lëndëve pezull në lumen Ishëm janë më të lartat e takuara deri më tani në të gjithë lumenjtë.

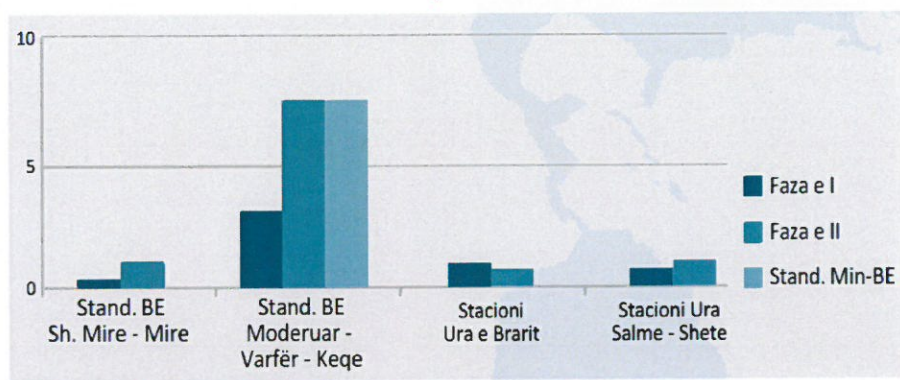
Permbajtja e P_{total} ne lumin Ishëm AL040

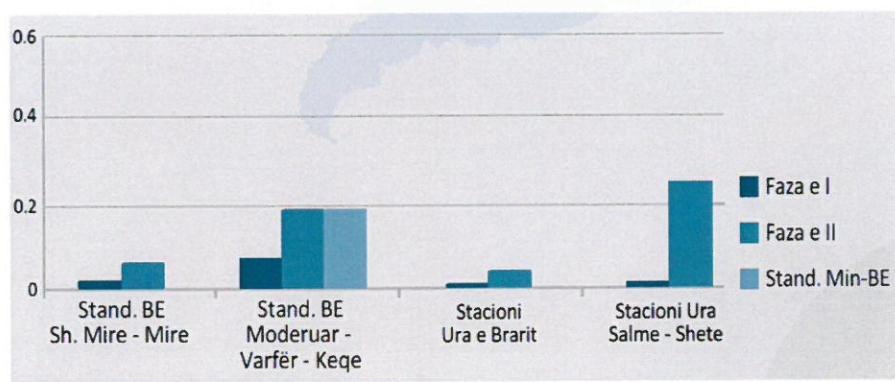
Përmbajtja e NH_4 në lumin Ishëm AL 040

Përmbajtja e NO₃ në lumin Ishëm AL 040

Përmbajtja e NO₂ në lumin Ishëm AL 040

Burimi i informacionit: Raporti i gjendjes se mjedisit per vitin 2013, Ministria e Mjedisit, Agjencia Kombetare e mjedisit(Faqja Zyrtare).

4. IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME NEGATIVE NË MJEDIS.

Lloji i ndikimeve të identifikuar (direkte dhe jo direkte)

Vleresimi i ndikimeve ne mjedis kryhet duke u bazuar mbi parimet e mbrojtjes se mjedisit te cilat jane:

- Parimi i zhvillimit të qëndrueshëm
- Parimi i parandalimit dhe marrja e masave paraprake
- Parimi i ruajtjes së burimeve natyrore
- Parimi i zëvendësimit dhe/ose kompensimit
- Parimi i qasjes së integruar
- Parimi i përgjegjësisë së ndërsjellë dhe bashkëpunimit
- Parimi “Ndotësi paguan”
- Parimi i së drejtës për informim dhe i pjesëmarrjes së publikut
- Parimi i nxitjes së veprimtarive për mbrojtjen e mjedisit

Ky vleresim kryhet ne baze te ligjit Nr. 10440, date 07.07.2011 “Per vleresimin e Ndikimit ne Mjedis” dhe ne perputhje me kerkesat e VKM Nr. 686, date 29.07.2015 “Per zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis” dhe ka si synim idnetifikimin, vleresimin dhe parandalimin e ndotjes se mjedisit, me qellim mbrojtjen e mjedisit. Me mbrojtje te mjedisit do te kuptojme mbrojtjen e mjedisit nga ndotja e dëmtimi. Kjo përbën përparësi kombëtare dhe është e detyrueshme për çdo banor të Republikës së Shqipërisë, për të gjitha organet shtetërore, si dhe për personat fizikë dhe juridikë, vendas e të huaj, që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në territorin e Republikës së Shqipërisë.

Objektivat e mbrojtjes së mjedisit janë:

- a) Parandalimi, kontrolli dhe ulja e ndotjes së ujit, ajrit, tokës dhe ndotjeve të tjera
- b) Ruajtja, mbrojtja dhe përmirësimi i natyrës dhe i biodiversitetit;
- c) Ruajtja, mbrojtja dhe përmirësimi i qëndrueshmërisë mjedisore me pjesëmarrje publike;
- d) Përdorimi i matur dhe racional i natyrës dhe i burimeve të saj;
- e) Ruajtja dhe rehabilitimi i vlerave kulturore dhe estetike të peizazhit natyror;
- f) Mbrojtja dhe përmirësimi i kushteve të mjedisit;
- g) Mbrojtja dhe përmirësimi i cilësisë së jetës dhe shëndetit të njeriut.:

Ndikime te rendesishme gjate funksionimit te aktivitetit.

Shkarkime ne uje

Ky aktivitet ka shkarkime industriale ne uje. Ujerat qe perdoren jane vetem ato te ambjenteve higjeno-sanitare perfshi edhe ujerat e larjes se eneve te depozitimit dhe te fermentimit te rrushit, larja e ambjentit te punes, vlen te theksohet se punohet vetem nje muaj ne vit, per shkak te lendes pare dhe prodhimit, si dhe ujerat e sistemit ftohes te kazaneve te fermentimit. Procesi i fermentimit te veres nuk shoqerohet me shkarkime te ujerave te kontaminuara (vetem ujerat ftohes). Ndersa procesi i prodhimit, shoqerohet me ujera te ndotur nga pastrimi dhe larja e ambjenteve.(Bersite e rrushit kullojne leng ne rast se nuk ruhen dhe menaxhohen sic duhet). Keto ujera sipas kalojne ne nje vaske dekantuese te mbyllur dhe me pas uji i pastruar nga lenda ne pezulli, shkarkohet ne puseten kryesore dhe me tej ne sistemin e kanalizimeve te ujerave te perdorura te zones.

Emetimet ne ajer

Emetimet ne ajer mund te vijne nga aroma e bersive, gjate procesit te hapjes se fuçive per kontroll dhe perzierje te rrushit ne proces fermentimi e siper. Kjo arome nuk vleresohet ne nivele problematike per ambjentin e punes dhe me gjere per fqinjet. Aroma e bersive ne rast se depozitohen dhe lihen per dekompozim aty mund te jete nje shqetesim i perkohshem per banoret. Bersite e rrushit nuk duhet te asgjesohen ne ambjentin e prodhimit, por duhet te largohen dhe perdoren per pleh organik per pasurimin e tokave bujqesore. Rekomandojme te perdoren per ripleherim/ripasurimin e tokes se vreshtit te rrushit pasi permban te njejtat elemente ushqyes me te cilet varferohet toka ne vreshtat e rrushit.

Zhurmat dhe vibrimet

Ky aktivitet nuk shoqerohet me zhurma ne mjedis. Nuk ka as pajisje as makineri me elektromotorre apo lende djegese te cilat mund te krijojne vibrime.

Ndikimi ne toke

Nuk ka ndikim ne toke, pasi aktiviteti funksionon ne nje ambient te mbyllur dhe te izoluar me beton nga toka. Nuk ka punime ne toke, nuk ka shkarkime ne toke.

Ndikimi ne Biodiversitet

Kjo zonë nuk bënë pjesë në zonat e ndjeshme te zonave te mbrojtura me ligj, as lloji i aktivitetit nuk ndikon ne biodiversitet. Aktiviteti ndodhet ne brendesi te zones urbane.

Ndikimi ne Mjedisin Social

Ndikimi i ketij projekti ne mjedisin social, eshte pozitiv persa i perkete punesimit, sherbimit te prodhimit e shtijes se pijeve alkoolike me cmime dhe cilesi te konkurueshme. Subjekti duhet te respektoje rreptesisht ligjet ne fuqi te shitjes se alkoolit ku ka detyrimin te mos e shes nen moshat 18 vjec, te raportoje rregullisht per sasine dhe cilesine e produktit, te paguaj akcizen dhe taksat rregullisht, etj.

Mbetjet e prodhuara

Mbetjet e ngurta qe prodhohen jane ato te bersive te rrushit dhe mbetje urbane nga aktiviteti human. Nuk vleresohet aktivitet me mbetje te ngurta te rrezikshme, pasi bersite jane mbetje organike dhe 100% te riciklueshme. Subjekti duhet ti menaxhoje bersite duke i depozituar ne nje grope te caktuar ne tokat bujqesore dhe larg banesave, duke i dekompozuar ato dhe duke i perdorur per pleherim organik. Keto bersi, si pleh organik, pasurojne token me emente ushqyes natyral, duke shmangur keshtu jo vetem kostot e pleherimit kimik/organik, por edhe ndotjen e mjedisit bujqesor dhe duke ruajtur konstant cmimin e produktit.

5. PËRSHKRIM I SHKARKIMEVE TË MUNDSHME NË MJEDIS.

Informacion për shkarkimet në mjedis.

Ky aktivitet ka shkarkime industriale ne uje. Ujerat qe perdoren jane vetem ato te ambienteve higjieno-sanitare perfshi edhe ujerat e larjes se eneve te depozitimit dhe te fermentimit te rrushit, larja e ambjentit te punes, vlen te theksohet se punohet vetem nje muaj ne vit, per shkak te lendes pare dhe prodhimit, si dhe ujerat e sistemit ftohes te kazaneve te fermentimit. Procesi i fermentimit te veres nuk shoqerohet me shkarkime te ujerave te kontaminuara (vetem ujerat ftohes). Ndersa procesi i prodhimit, shoqerohet me

ujera te ndotur nga pastrimi dhe larja e ambjenteve.(Bersite e rrushit kullojne leng ne rast se nuk ruhen dhe menaxhohen sic duhet). Keto ujera sipas kalojne ne nje vaske dekantuese te mbyllur dhe me pas uji i pastruar nga lenda ne pezulli, shkarkohet ne puseten kryesore dhe me tej ne sistemin e kanalizimeve te ujerave te perdorura te zones.

Emetimet ne ajer mund te vijne nga aroma e bersive, gjate procesit te hapjes se fuçive per kontroll dhe perzierje te rrushit ne proces fermentimi e siper. Kjo arome nuk vleresohet ne nivele problematike per ambjentin e punes dhe me gjere per fqinjat. Aroma e bersive ne rast se depozitohen dhe lihen per dekompozim aty mund te jete nje shqetesim i perkohshem per banoret. Bersite e rrushit nuk duhet te asgjesohen ne ambjentin e prodhimit, por duhet te largohen dhe perdoren per pleh organik per pasurimin e tokave bujqesore. Rekomandojme te perdoren per ripleherim/ripasurimin e tokes se vreshtit te rrushit pasi permban te njejtat elemente ushqyes me te cilet varferohet toka ne vreshtat e rrushit.

Ky aktivitet nuk shoqerohet me zhurma ne mjedis. Nuk ka as pajisje as makineri me elektromotorre apo lende djegese te cilat mund te krijojne vibrime.

Nuk ka ndikim ne toke, pasi aktiviteti funksionon ne nje ambient te mbyllur dhe te izoluar me beton nga toka. Nuk ka punime ne toke, nuk ka shkarkime ne toke.

Kjo zonë nuk bënë pjesë në zonat e ndjeshme te zonave te mbrojtura me ligj, as lloji i aktivitetit nuk ndikon ne biodiversitet. Aktiviteti ndodhet ne brendesi te zones urbane.

Ndikimi i ketij projekti ne mjedisin social, eshte pozitiv persa i perkete punesimit, sherbimit te prodhimit e shtijes se pijeve alkoolike me cmime dhe cilesi te konkurueshme. Subjekti duhet te respektoje rreptesisht ligjet ne fuqi te shitjes se alkoolit ku ka detyrimin te mos e shes nen moshat 18 vjec, te raportoje rregullisht per sasine dhe cilesine e produktit, te paguaj akcizen dhe taksat rregullisht, etj.

Mbetjet e ngurta qe prodhohen jane ato te bersive te rrushit dhe mbetje urbane nga aktiviteti human. Nuk vleresohet aktivitet me mbetje te ngurta te rrezikshme, pasi bersite jane mbetje organike dhe 100% te riciklueshme. Subjekti duhet ti menaxhoje bersite duke i depozituar ne nje grope te caktuar ne tokat bujqesore dhe larg banesave, duke i dekompozuar ato dhe duke i perdorur per pleherim organik. Keto bersi, si pleh organik, pasurojne token me emente ushqyes natyral, duke shmangur keshtu jo vetem kostot e pleherimit kimik/organik, por edhe ndotjen e mjedisit bujqesor dhe duke ruajtur konstant cmimin e produktit.

6. INFORMACIONI PËR KOHËZGJATJEN E MUNDSHME TË NDIKIMEVE NEGATIVE.

Ndikimi i aktivitetit ne kushte normale funksionimi do te zgjase per aq kohe sa zgjat edhe aktiviteti, pra vetem gjate sezonit te prodhimit te rrushit dhe perpunimit te tij e prodhimit te veres (pra nga 1 deri ne 2 muaj ne vit).

7. SHTRIRJA HAPËSINORE E NDIKIMIT NEGATIV NË MJEDISIN E ZONËS

Ndikimi ne mjedisin e zones ne kushte normale te punes, mbetet vetem brenda ambjentit te prodhimit e ambalazhimit te pijeve alkoolike. Nuk vleresohet aktivitet me ndikim me shtrirje hapesinore, kjo per vete faktin se nuk ka shkarkime te demshme ne ajer, ne uje apo ne toke. Menaxhimi i bersive, kerkon nje proces dhe nje menyre profesionale menaxhimi, duke i shnderruar ato ne nje pleh organik me vlere per bujqesine e zones dhe jo duke i shnderruar ato ne mbetje te cilat kane kosto menaxhimi e asgjesimi.

8. REHABILITIMI I MJEDISIT TË NDIKUAR DHE MUNDËSIA E KTHIMIT TË TIJ NË GJENDJEN E MËPARSHME.

Subjekti investitor, duhet te kujdeset per nje mjedis te paster, te rregullt, te sigurte dhe te pajisur me sinjalistiken dhe posterat sensibilizues perkates per mjedisin. Mjedisi i ketij aktiviteti eshte me funksion prodhim pije alkoolike (vere) dhe si rrjedhoje duhet te zbatoje kushte te larta higjenike. Mjedisi ku zhvillohet aktiviteti eshte ambjent i pershtatshem per prodhimin e veres dhe nuk ka nevojte per rehabilitim. Nuk do te kete punime ne toke.

9. MASAT E MUNDSHME PËR SHMANGIEN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS.

Ne menyre te pergjithshme do te japim disa prej masave qe duhet te zbatohen nga investitori ose qeramarresi per mbarefunksionimin e aktivitetit dhe ruajtjen e mjedisit fizik e biologjik.

- Mbetjet e ngurta(bersite) e rrushit, te menaxhohen ne menyre te integruar duke u perdorur per qellime bujqesore dhe ne asnje menyre te mos hidhen ne kontenieret e mbetjeve urbane te zones.
- Ne ambjent te ruhen kushte te larta higjenike te prodhimit te produktit ushqimor, pije alkoolike/vere.
- Te prodhohet produkt cilesor dhe ne asnje menyre te mos perdoren ingrediente, ngjyrues apo substanca te tjera artificiale te cilat mund te ndikojne negativisht ne shendetin e konsumatoreve.
- Subjekti te ruaj parametrat e lejuar te elementeve perberes te veres.
- Fortesia dhe grada e alkoolit te respektoje normat e lejuara per konsum per popullsinë.
- Te respektohen normat e shkarkimeve dhe cilesi produkti sipas rekomandimeve te Organizates Boterore te Shendetit.

10. NDIKIMET E MUNDSHME NË MJEDISIN NDËRKUFITAR.

Ky projekt nuk prek zonat kufitare dhe si rrjedhoje edhe ndikimi i tij nuk shkakton demtim te mjedisit nderkufitar. Projekti nuk ndikon ne cenimin e sigurise se jetes dhe shendetit te shteteve fqinje, madje ne kushte normale, as te qendrave te banuara te rajonit. Nuk ndikohen burimet ujore nderkufitare, nuk ndikohet cilesia e ajrit ne kontekstin nderkufitar. Per kete kapitull, nuk kryhen vleresime dhe analiza te detajuara per shkak te vendodhjes se projektit ne brendesi te kufirit shteteror dhe distances qe ai ruan me kufirin dhe shtet fqinje.